

21 ביולי 2025

לכבוד

מנהלי בתי הספר יסודיים ועל יסודיים,

מדריכים, רכזי מקצוע ומורים למורשת ודת האסלאם

שלום רב,

חוזר מפמ"ר להוראת מורשת ודת האסלאם לשנה"ל תשפ"ו כולל את החידושים, הפעילויות והתכניות החשובים ביותר.

אמר אלאמאם אלשאפעי: "הידע הוא לא מה שנשמר, אלא הידע הוא המועיל".

הוראת מקצוע מורשת ודת האסלאם מכילה ידע מיומנויות וערכים, המאפשרת שיטות למידה והערכה חדשניות.

עלינו לשאוף למתן חומר חינוכי באופן המתאים לשכבת הגיל, בחירת המושגים, המונחים והנושאים המתאימים, וחיבורם עם התפתחויות ושינויים מהירים, תוך שימוש בשיטות מעניינות ועשירות המעוררות התלהבות אצל התלמיד ללמוד את הנושא בהנאה, ועלינו גם לקדם את פיתוח מיומנויות המאה ה-21 בהדגש על חשיבה יצירתית והפנמתן ויישומן על ידי תלמידינו; אנו מאמינים ביכולותיכם, בכישוריכם ובנכונותכם להכיר כל דבר חדש ושימושי, לעמוד בקצב החידושים ולפתח מיומנויות ויכולות בהתאם.

בחוזר תמצאו את המידע על חידושים שונים במקצוע כולנו תקווה שנוכל להתמודד בהצלחה עם האתגרים שמזמנים לנו, שנדע לבחור את המתווה המתאים ביותר לנו ולתלמידינו, שנצליח להקנות לתלמידינו את הידע החשוב, לצד מיומנויות וערכים.

כולנו תקווה ששנת הלימודים תהיה

שנה פורייה ומלאה בעשייה מבורכת

ד"ר אלמאזה עסאמנה

מפמ"רית מורשת ודת האסלאם בחברה הערבית

	תוכן
3	הנושא השנתי לשנת הלימודים תשפ"ו: "שורשי עמ"י – עתיד, מורשת ויזמות
3	תל"פים - תוכנות לניהול פדגוגי
4	סקר תכניות לימודים
4	מיומנויות
5	תכנית הבגרויות הגמישה
5	חידושים ושיפורים:
5	תכנית הבגרויות הגמישה במקצוע מורשת ודת האסלאם:
6	מידע על בחינות הבגרות תשפ"ו
6	התאמות לתלמידים עם לקויות למידה במקצוע
6	נתיב מורים שותפי פיתוח בלימודי יסוד- נש"ף
7	עידוד להרחבה במקצוע לרמה של 5 יח"ל
7	תכנית סמסטר ראשון בתיכון- (אקדמיזציה) חלק מיחידות ההגבר
7	עבודות גמר:
8	שילוב בינה מלאכותית בהוראה
8	חוסן דרך ערכים בדת האסלאם כמנוף לקידום סביבה חינוכית מכילה
8	מחולל הוראה
9	לימוד המקצוע בחט"ב
9	לימוד המקצוע ביסודי
10	למידה חברתית רגשית ערכית:
10	ימי עיון
10	ספרי לימוד וחומרי למידה במורשת ודת האסלאם:
10	פיתוח מקצועי:
11	מערכת מצפן:
11	השתלמויות בכורות:
11	השתלמויות במרכזי הפסג"ות:
11	צוות ההדרכה תשפ"ו:
11	אמצעי קשר:

הנושא השנתי לשנת הלימודים תשפ"ו: "שורשי עמ"י – עתיד, מורשת ויזמות

שנת הלימודים תשפ"ו תעמוד בסימן הנושא השנתי "שורשי עמ"י – עתיד, מורשת ויזמות", שייושם בכלל שכבות הגיל – מהגיל הרך ועד התיכון – כחלק בלתי נפרד מהחיים הבית ספריים, תכניות הלימודים והחינוך הבלתי פורמלי.

המהלך החינוכי נועד לעורר עיסוק חי בשאלות של זהות, יוזמה ושייכות, לחבר בין עבר לעתיד ולעודד אחריות אישית, מעורבות חברתית וחזון אישי – כחלק מחינוך לערכים, למנהיגות, למשמעות ולחוסן אישי וחברתי.

הנושא השנתי צמח על רקע התוכנית "שורשים – התוכנית הלאומית לזהות יהודית וציונית", כמהלך משלים שמרחיב את העיסוק בזהות לעולמות של יוזמה, יצירה וקהילה – ומבקש לחבר את כלל תלמידי ישראל לסיפור אישי, חינוכי ולאומי משותף, המחזק את תחושת ההשתייכות והערבות ההדדית בין מגזרים, קהילות ויחידים.

המהלך גובש על ידי המנהל הפדגוגי ויושם בדרכים מגוונות: שילוב בתכניות הלימודים, למידה חווייתית, פרויקטים בית ספריים, יוזמות תלמידים, שיח בין-דורי, סיפורי משפחה, פעילות קהילתית, סיורים ויוזמות מקומיות – בהתאמה לגיל ולמאפייני הקהילה.

היישום יתבסס על עקרונות פעולה ברורים: שילוב שיטתי באורח החיים הבית ספרי; חיבור בין היסטוריה לתרבות מקומית; טיפוח שיח בין-דורי וביטוי יצירתי; למידה פעילה ויוזמות חינוכיות; והתאמה לרוח הייחודית של כל מוסד חינוכי.

תל"פים - תוכנות לניהול פדגוגי

החל משנת הלימודים תשפ"ו, כל מורה יתבקש להזין בתוכנת הניהול הפדגוגי הבית-ספרית (משו"ב או Smart School) את נושא הלימוד שנלמד בכל שיעור.

מהלך זה יבוצע כחלק מהמאמץ לשפר את תהליכי התכנון, ההוראה וההערכה בתחומי הדעת השונים הנלמדים בכיתה א' ועד יב'. תיעוד ההתקדמות בתוכנית הלימודים בתל"פ מהווה כלי מרכזי בניהול פדגוגי אפקטיבי.

עדכון שוטף של נושאי הלימוד והמיומנויות שנלמדו בכל שיעור, מתוך רשימה המבוססת על תוכנית הלימודים ועדכונים המפורסמים בחוזרי מפמ"ר ובמפגשי הפיתוח המקצועי הדיסיפלינארי, מאפשר למורה לנהל מעקב רציף ומסודר אחר ההתקדמות הכיתתית, לזהות פערים, ולהתאים את ההוראה לצרכים המשתנים של התלמידים.

בנוסף, התיעוד מאפשר שקיפות פדגוגית ושיתוף בין צוותי ההוראה, ומסייע בקבלת החלטות מושכלת על סמך תמונת מצב עדכנית ואחידה.

סקר תכניות לימודים :

תכניות הלימודים בכל מקצוע הן בסיס הלמידה לפיו צריכה להתנהל ההוראה וההכנה לקראת בחינוך הבגרות.

תכניות הלימודים כוללות ידע, ערכים ומיומנויות - והן המצפן של כל תחום דעת, שנארג בחיבורים שלו עם תחומי דעת מקבילים וביחד הם מהווים את תשתית הידע הנדרש לכל שכבת גיל.

בכדי לשפר את הרלוונטיות של תכניות הלימודים והתאמתן לתלמידים ומורים, אנו מבקשים להוציא סקר שיבדוק את השימושיות של התכנית ואת היותה בסיס הלמידה המרכזי.

הסקר יצא החל מחודש מרץ 2026 אחת לשנה, על פלטפורמה מוגנת במערכת הסקרים הממשלתית, הוא יהיה אנונימי לחלוטין ויופץ בדרכי התקשורת של המפמ"ר עם המורים ואנו מבקשים מכולכם להשיב עליו.

מיומנויות

מטרת החינוך בישראל לטפח לומד בעל ידע, מיומנויות וערכים שיאפשרו לו להתפתח לאדם משכיל, למצות יכולותיו ולתרום לחברה. תפיסת הלמידה המתחדשת 2030 מגדירה את [שלוש-עשרה המיומנויות](#) שחשוב להקנות לבוגרים שלנו.

תהליך העבודה על המשימות המבוקרות מזמן לכם, המורים, הזדמנות נפלאה להקנות לתלמידים ידע לצד מיומנויות. כל אחת מהמשימות מקנה לתלמידים, נוסף על המיומנויות האורייניות, מיומנויות רגשיות וחברתיות, כגון מודעות עצמית ותחושת מסוגלות, הכוונה עצמית ויכולת לעבוד בצוות, **אנו קוראים לכם להצטרף למגוון השתלמויות שעניינן הצעות לדרכי הטמעת המיומנויות בהוראה בכיתה**. בשנה"ל תשפ"ו יינתן דגש להקניית המיומנויות:

- ✓ **[אוריינות לשונית](#)**, המהווה בסיס ללימוד תחומי הדעת במדעי הרוח.
- ✓ **[חשיבה ביקורתית](#)** החיונית לצמיחתם של בוגרים המסוגלים לנסח טיעון מנומק, לחוות דעה, לקבל החלטות ולחשוב באופן עצמאי.
- ✓ **[חשיבה היצירתית](#)** המאפשרת טיפוח גמישות מחשבתית, סקרנות ומקוריות.
- ✓ **[אוריינות מידע](#)** המסייעת לתלמידינו להתמודד עם שפע המידע המתחדש חדשות לבקרים – לאתר מידע, להעריך את המידע ולהציג מידע באופן ברור, חוקי והוגן.
- ✓ **[אוריינות דיגיטלית](#)** שרכישה על ידי התלמידים מאפשרת לאתר מידע איכותי ומהימן להתנהל ברשת באופן מושכל, הוגן ומכבד.

תכנית הבגרויות הגמישה

תוכנית הבגרות הגמישה מאפשרת לכם לעצב ולגוון את ההוראה, הלמידה וההערכה ולהתאימה לכיתתכם, תוך יכולת להעריך את התקדמות התלמידים, את הידע והמיומנויות הנרכשים. "בתוכנית הבגרויות הגמישה בשכבת י, החל משנת תשפ"ו, יש להיבחן בתחום דעת אחד לפחות במתווה הגמיש. בשאר תחומי הדעת אפשר לבחור במתווה ישן / נש"ף..."

תיאור המתווה:

מקצועות בהיקף של 1 יח"ל

מתווה חדש	מתווה ישן
היבחנות חיצוניות – בהיקף 50%	היבחנות חיצוניות – בהיקף 70%
משימה אחת מקוונת ומבוקרת – בהיקף 20%	
הערכה חלופית – בהיקף 30%	

חידושים ושיפורים:

- ביצוע המתווה – המשימות תתבצעה במערכת סקילו:** בשנה האחרונה פותחה עבורכם מערכת ייעודית לצורך עבודה על המשימות והגשתן. המערכת מותאמת באופן מלא לצורכי הוראת המשימות, ביצוען והערכתן.
- במהלך השנה היינו קשובים לקולות השטח ולחוויות המשתמש במערכת. בהתאם לכך הוספנו חידושים ושיפורים בצד המורה ובצד התלמיד. כניסתה של הבינה המלאכותית באה לידי ביטוי בעבודה ביקורתית של התלמיד מול המקורות ושימוש מושכל בכלי הבינה. כל אלו יקבלו ביטוי והתייחסות במחוננים ובהנחיות לתלמיד. במהלך השנה ישולבו בוטים שונים שיסייעו לעבודת התלמיד ועבודת המורה. העידכונים וכן שימושים בבינה המלאכותית ילמדו במסגרת הפיתוח המקצועי של תחום הדעת. **לצפייה בכל העידכונים במערכת הבגרות הגמישה**
- המשימות המבוקרות נכון ל 1/9/2025 הן:**
עיתון שיתופי, נייר עמדה, הסכת (משימות שיתופיות), תוצר יצירתי, עיתון אישי(משימות אישיות), ופריזנטציה.
- תמיכה:** תינתן תמיכה מלאה בביצוע המתווה ויישומו וכן בשימוש במערכת באמצעות **המוקד של המשרד 07-33933939**, בהשתלמויות מפמ"ר וע"י המדריכים.
- בקרה ומשוב:** מתוך רצון לשמור על שוויוניות וסטנדרטיזציה, אגף הבחינות ידגום מכל כיתה מספר משימות לצורכי בקרה ומשוב.

תכנית הבגרויות הגמישה במקצוע מורשת ודת האסלאם:

מאפשרת **בחירה בין 2 מתווים מתווה חדש או מתווה ישן**, החל משכבת י' תשפ"ו - 2026. יש להיבחן בתחום דעת אחד לפחות במתווה הגמיש, בהתאם לכוחות ההוראה, להעדפת צוותי המורים, הכשרת המורים, לאמצעי הקצה וכיו"ב. לפרטים:

מתווה חדש: **הבחנות חיצוניות בכיתה י'**:

החל מקיץ י': ניתן להיבחן בבחינה החיצונית בהיקף 50% בלבד. מומלץ לפרוש את ההוראה וההערכה במקצוע על פני שנתיים.

מתווה ישן: ללא שינוי ובדומה למה שהיה נהוג עד כה.

בכיתה י': ניתן ללמד ולדווח את הציונים עבור הערכה חלופית 30%

קישור לתכנית הבגרות הגמישה מאתר המפמ"ר

מידע על בחינות הבגרות תשפ"ו

אנו מקווים ומצפים ששנת תשפ"ו תהיה שנת לימודים סדירה ומלאה. בהתאם לכך, נושאי הלימוד לבחינות הבגרות, יש ללמד את כל תכנית הלימודים, על מיומנויותיה וערכיה, ובהלימה למטרות הוראת תחום הדעת, ובניית תכנית עבודה המבוססת על תכנית הלימודים הכוללת בתוכה תהליך (תכנון, הוראה, למידה והערכה) והדגש על מיומנויות המאה 21.

חוקי מענה ומיקוד בבגרות תשפ"ו: מיקוד הלמידה מתחשב באתגרים הלימודיים שעמדו בפני התלמידים בשנים האחרונות יחד עם רצון לשמור על רמת ואיכות תעודת הבגרות.

לפיכך:

לנבחנים בתשפ"ו (מועדים חורף וקיץ) חוקי המענה **ומיקוד הלמידה** לבגרות יהיו באותו היקף כפי שהיו בתשפ"ה.

לנבחנים בתשפ"ז והלאה (מועדים חורף וקיץ) **חומר הלימוד לבחינה** יהיה ללא מיקוד וללא הקלה בחוקי המענה.

התאמות לתלמידים עם לקויות למידה במקצוע

- נוהל התאמות** לאוכלוסיות תלמידים ייחודיות – תוכנית הבגרות הגמישה.
- התאמות בדרכי היבחנות לתלמידים עם לקויות למידה ו/או הפרעת קשב במקצוע מורשת ודת האסלאם. **חוזר התאמות**
- נוהל התאמות לתלמידים חרשים וכבדי שמיעה** מורשת ודת האסלאם.

נתיב מורים שותפי פיתוח בלימודי יסוד - נש"ף

מזמין את המורים לבנות תכנית הוראה, למידה והערכה חדשנית המבוססת על תכנית הלימודים של תחום הדעת, אבל ייחודית לבית הספר, ושונה מהנתיבים שהוצעו על ידי משרד החינוך, שיש בה חשיבה

אחרת ולמידה אחרת, בשאיפה לפרוץ דרכים חדשות. ייחודו של הנתיב בכך שהמורה היא הכוח המוביל את עיצובו. הוא מזמן ארגון מחדש של הלמידה, ובכך יוצר מרחב אוטונומי לבית הספר ולמורים ומאפשר להם בחירה והזדמנויות להביא לידי ביטוי יצירתיות ויזמות ולממש את חזון בית הספר ורוחו.

נש"ף במקצוע מורשת ודת האסלאם

עידוד להרחבה במקצוע לרמה של 5 יח"ל

לאור השינויים האחרונים בבגרות במסגרת הרפורמה, אנו סבורים שיש לעודד את התלמידים לבחור במקצוע במסגרת מורחבת בהיקף של חמש יחידות לימוד (1+4) כאחת הבחירות של המקצועות המורחבים, וזאת כדי לשמור על מקומו ומעמדו של המקצוע כאחד המקצועות המובילים בהפנמת ערכים חברתיים בבית הספר. מיקוד הלמידה ומבנה הבחינה

תכנית סמסטר ראשון בתיכון - (אקדמיזציה) חלק מיחידות ההגבר

בשנת תשפ"ה פתחנו תכנית בה יתאפשר לכל תלמיד ותלמידה ללמוד קורס אקדמי, משולב דיגיטלי, שיהווה חלק מתכנית הלימודים הנלמדת לבגרות. הקורס ילמד בבית הספר במסגרת הכיתתית, בהוראה, ליווי ותמיכה של המורים. הבחינה תתקיים במוסד האקדמי ותהווה חלופה חלקית של הבגרות במקצוע הנבחר בתוספת בונס שינתן על הציון האקדמי. תכנית זו תיצור גשר לאקדמיה תוך נתינת הזדמנות שווה לכלל התלמידים. התכנית תאפשר לתלמידים לרכוש כלים ללמידה עצמאית ולמיומנויות המאה ה-21 יחד עם צבירת נקודות זכות לאקדמיה. במקביל, התכנית תזמן למורים אפשרויות לרכישת ידע עדכני ורלוונטי בתחום הדעת, ולהרחבת ארגז הכלים הפדגוגי והטכנולוגי, המורים המשתתפים בתכנית יחויבו בפיתוח מקצועי, לפרטים נוספים חוזר אקדמיה במורשת ודת האסלאם עברית ערבית.

עבודות גמר:

עבודות הגמר עבודת הגמר היא עבודת מחקר לבגרות בהיקף 5 יח"ל בלבד. כתיבת עבודה זו היא הזדמנות ייחודית ללמידה עצמאית, רלוונטית, המביאה לידי ביטוי חוזקות וכישורים של התלמיד/ה. על רכז/ת עבודות הגמר חלה האחריות ליידע את התלמידים על הזדמנות ייחודית זו, כמו גם להכיר את כל הנהלים וההנחיות הנוגעים למסלול זה - הן ההנחיות הכלליות להגשת עבודת גמר, כמפורט בפורטל עבודות הגמר ובהרחבה במידעון לשנת תשפ"ו, ההנחיות עשויות להתעדכן מעת לעת, יש לשוב ולעיין בהן מדי שנה, ככל שישנם תלמידים המבקשים להגיש עבודת גמר, יודגש כי בית הספר הוא הגורם היחידי שאמון על הגשת תלמידיו לבגרות במסלול זה, גם כאשר התלמידים לוקחים חלק בתוכנית ייחודית להגשת עבודת גמר, הפועלת מחוץ לביה"ס. באתר לחינוך על יסודי בנושא הפיקוח על עבודות הגמר תוכלו למצוא פרטים נוספים בנושא וגם את הכללים והדרישות המקצועיות העומדים ביסוד הכנתה של עבודת הגמר, עבודות הגמר במורשת ודת האסלאם. (סמל 047589).

החל מתשפ"ו יתווסף אלמנט הערכה משמעותי לעבודות הגמר, אלמנט זה הוא הפרזנטציה שכל תלמיד שמגיש עבודת גמר יצטרך להגיש כחלק משלבי ההערכה. הפרזנטציה היא מרכיב חובה בעבודת הגמר

בכלל תחומי הדעת, (למעט עבודה משולבת באומנויות) וערכה 20% מהציון החיצוני. כלל התלמידים שיגישו הצעת מחקר בשנת תשפ"ו ואילך, והצעתם תאושר פדגוגית, ידרשו בהגשת פרזנטציה משנת תשפ"ז ואילך. המנחים והמעריכים הונחו כיצד לשלב ולהעריך את הפרזנטציה. כל האינפורמציה כתובה בצורה מדויקת בקישור המתעדכן הזה: [עבודות גמר](#)

שילוב בינה מלאכותית בהוראה

בעידן הדיגיטלי המתפתח, בינה מלאכותית (AI) הופכת לחלק בלתי נפרד מחיי היומיום. מערכת החינוך, כגורם מוביל בעיצוב דור העתיד, נדרשת להתאים עצמה למציאות זו ולהכין את תלמידיה להתמודדות מושכלת עם טכנולוגיה מתקדמת זו. לרשות צוותי החינוך מגוון כלים מאושרים המבוססים על בינה מלאכותית, ופרקטיקות הוראה כלליות. **פרקטיקות להוראה איכותית במקצוע מורשת ודת האסלאם.** יושם דגש על פיתוח מיומנויות אוריינות דיגיטלית ושימוש מושכל ואתי בטכנולוגיות מתקדמות, תוך התחשבות בהנחיות שפורסמו.

חוסן דרך ערכים בדת האסלאם כמנוף לקידום סביבה חינוכית מכילה

ערכי האסלאם מציבים במרכזם את כבוד האדם, השלום, החמלה, הסולידריות והאחריות ההדדית. יישומם של ערכים אלה במרחב הבית ספרי מהווה תשתית ליצירת חוסן נפשי, קהילתי וחברתי, מיזם זה מבקש לא רק ללמד ערכים, אלא לחנך לחיים ערכיים: באמצעות כלים מעשיים, שיח חווייתי, פיתוח חשיבה מוסרית ופעולות קהילתיות-חינוכיות.

החידוש בתכנית זו הוא בהיותה ספירלית, רב-שלבית, ורב-שנתית, המותאמת לשלבי הגיל השונים – יסודי, חטיבת ביניים ותיכון – תוך שמירה על עקביות, עומק ופיתוח הדרגתי של התודעה הערכית והחברתית. מתוך אמונה שיחנוך הוא בסיס לחוסן נפשי וחברתי, שכל מורה הוא איש חינוך, ועלינו לנהוג מתוך אחריות ודאגה לתלמידים. שיהיו בעלי השקפת עולם מוסרית שתנחה את חייהם ופעולותיהם ותשקף במחויבות לחברה ולארץ. התוכנית [תפורסם באתר](#) בהמשך.

מחולל הוראה

מחולל ההוראה הוא פלטפורמה דיגיטלית חדשנית לתכנון הוראה. פותחו [יחידות הוראה](#) בנושאים שונים המציעות למורה אפשרויות שונות לתכנון ההוראה. כל יחידת הוראה כוללת כחמישה שיעורים הבנויים סביב רעיון גדול אחד או כמה רעיונות גדולים. היחידות מציעות כמה פריטי הוראה לכל שלב של השיעור. פריט הוראה מוטמעות מיומנויות מרכזיות והצעות לפרקטיקות מגוונות להוראה. תוכלו לגרור לאזור מיוחד את ההצעות שבחרתם, לשדרג אותן ולהפוך אותן לשיעורים המיוחדים לכם. את השיעורים המוכנים אפשר לשמור בסביבה האישית שלכם וכך לחזור אליהם בכל עת גם בהמשך, תמצאו [יחידות במקצוע מורשת ודת האסלאם](#) לכל שכבות הגיל.

לימוד המקצוע בחט"ב

על מנת לסייע לכם לתכנן את ההוראה והלמידה בתחום הדעת, מצורפים ההישגים המצופים מן התלמידים, **לתכני החובה ותכני בחירה (70%+30%)**. השנה נמשיך לקדם את לימודי תחום הדעת תוך מתן דגש על למידה רלוונטית המבססת ללומדים ידע, מיומנויות וערכים, ושילוב ההיבטים הרגשיים- חברתיים (SEL) בלמידה.

קישור למסמך ובו הישגים המצופים בתחום הדעת לשנת הלימודים תשפ"ו [לחץ כאן](#)

הקצאת השעות [וארגון הלמידה](#),

יצרנו במרחב הפדגוגי סביבה שמרכזת חומרי הוראה ולמידה [אתר המקצוע- חט"ב](#) הסביבה מתעדכנת מעת לעת בתוכניות ביחידות למידה חדשות.

**** עדכונים נוספים יפרסמו בהמשך

לימוד המקצוע ביסודי

לימודי דת אסלאם חובה על היבטיו ומרכיביו, התוכנית בנויה בצורה המאפשרת גמישות. פרקי החובה הוגדרו בהיקף של 70% ופרקי הבחירה הוגדרו בהיקף של 30% ([לתכני החובה ותכני בחירה \(70%+30%\)](#)). יש להקפיד על הקצאת שעות לפי [ארגון הלמידה](#) לשנת תשפ"ה.

שמירת רצף לימודי בין השנים, תוכנית הלימודים בנויה על רצף שכל שכבת גיל מתבססת על זו הקודמת לה, לכן מבקשים להקפיד על העברת החומר לתלמידים לפי התוכנית. לפי בקשת המורים אנו הוספנו המלצה לנושאי לימוד לכיתה א' וחוברת למידה משמעותית. **(קישור)**

השנה נמשיך לקדם את לימודי תחום הדעת תוך מתן דגש על למידה רלוונטית המבססת ללומדים ידע, מיומנויות וערכים, ושילוב ההיבטים הרגשיים-חברתיים (SEL) בלמידה.

לכן צריך לבחור חומרי למידה מעניינים, מסקרנית, רלוונטיים ומרחיבי ידע; להפוך את הלמידה למהנה עבור התלמידים.

ולהשתמש בכלי [הערכה](#) שונים ומגוונים המתאימים לשכבת הגיל,

קישור למסמך ובו הישגים המצופים בתחום הדעת לשנת הלימודים תשפ"ה [לחץ כאן](#)

יצרנו במרחב הפדגוגי סביבה שמרכזת חומרי הוראה ולמידה [באתר המקצוע – יסודי](#) הסביבה מתעדכנת מעת לעת בתוכניות ביחידות למידה חדשות.

**** עדכונים נוספים יפרסמו בהמשך

למידה חברתית רגשית ערכית:

תהליך החינוך וההוראה כולל בתוכו ידע, מיומנויות וערכים. שילוב ערכים ומיומנויות רגשיות וחברתיות מחזק את הלמידה, ויוצר תהליכים של צמיחה אישית – רגשית וערכית. הנחת היסוד שלנו היא כי תהליך הלמידה והתוכן הלימודי מעוררים בקרב המלמד/ת והלומד/ת תחושות, רגשות, אסוציאציות, חוויות אישיות ודילמות ערכיות, המשפיעות עליו/ה ועל הלמידה. שילוב ערכים ולמידה רגשית חברתית צריכים להיות חלק בלתי נפרד מההוראה בכיתות, על מנת שהתלמידים יבטאו את רגשותיהם ומחשבותיהם בתהליך המפגש עם החומר הנלמד.

להרחבה [שילוב מיומנויות רגשית בתחום הדעת](#) דוגמאות ליחידות במורשת ודת האסלאם [יסודי](#), [על יסודי](#)

ימי עיון

צפויים לשנת הלימודים תשפ"ו: מקימים ימי עיון בשנה זו תשפ"ו בכל המחוזות, ומשלבם בין ימי עיון פא"פ וימי עיון מקוונים, על מנת לחזק את הקשר עם קהילת המורים ולהעלות נושאים חשובים בשדה החינוכי, והעלאת הנושאים הקשורים בהתחדשות הלמידה במקצוע, לכן אנו קוראים לכם להשתתף באופן פעיל בימים אלו. פרטים יפורסמו בהמשך.

ספרי לימוד וחומרי למידה במורשת ודת האסלאם:

ניתן ללמד בכל ספר או חוברת ללימוד במורשת ודת האסלאם, [ובתנאי](#) שיהיו מאושרים ע"י משרד החינוך עם מספר אישור מוכר. [ספרים וחומרי למידה מאושרים](#)

לפי הוראות חוזר מנכ"ל, אין לעשות שימוש בחוברות או בספרי לימוד שלא קיבלו אישור מאגף ספרי הלימוד.

פיתוח מקצועי:

מתבקשים לקבל רק מורים בעלי הכשרה מתאימה ללמד את המקצוע, ולהקפיד על חובת ההתמחות וההתמקצעות שלהם במקצוע דרך ההשתלמויות שנבנו באופן שייתן מענה לצרכיהם של מורי מורשת ודת האסלאם ולספק עבורם דרכים וכלים לשיפור מיומנויות תכנון/ הוראה/ למידה/ הערכה.

מערכת מצפן:

בשנת הלימודים תשפ"ה, תיפתח מערכת מצפן, מערכת חדשה לניהול הפיתוח המקצועי. המערכת מחוברת למערכות ניהול ידע של המשרד ותאפשר תכנון וניהול תהליכי הפיתוח המקצועי מבוססי נתונים ומותאמים לצרכי בית הספר כארגון ועובד ההוראה כפרט. ההרשמה של כל מורה לתהליכי הפיתוח המקצועי תהיה דרך [פורטל עובדי הוראה](#) במרחב [פיתוח מקצועי והדרכה](#). עובד ההוראה ייכנס באמצעות ההזדהות אחידה, ויוצע לו מגוון אפשרויות הלמידה המותאמות לצרכיו, בהתאם למקצוע ההוראה, התפקיד והשיוך המוסדי. אנו מציעים מספר השתלמויות שונים במטרה לסייע למורים להעשיר את ידיעותיהם בהתחדשות הלמידה, וההערכה וההוראה. אופן העברתן של ההשתלמויות (פנים אל פנים ו/או מרחוק, או היברידיות).

השתלמויות בכוורת:

רבים מכם וודאי מכירים כבר את הכוורת – ראו בהמשך לגבי חידושים בה. לאלו שטרם הכירו: הכוורת היא אתר לפיתוח מקצועי איכותי בהכוונה עצמית, הכולל מאות יחידות של פיתוח מקצועי במנות קטנות (לרוב, 3 שעות אקדמיות ליחידה). בכוורת תוכלו להרכיב לעצמכם השתלמות של 30 שעות לפי הצרכים המקצועיים שלכם וללמוד אותה בקצב שלכם (עם מלווה למידה מטעם הכוורת).

בתשפ"ה תוכלו למצוא בכוורת, לצד X יחידות ב{תחום הדעת} ועשרות רבות של יחידות העוסקות בהקניית מיומנויות הרלוונטיות למתווה הבגרות הגמישה גם המלצות שלי ללמידה, המופיעות בדף המפמ"ר בכוורת **על יסודי: להסבר מורחב** \ לסרטון הסבר **בערבית** בכוורת **יסודי: להסבר לחץ כאן** להרשמה **לחץ כאן**

השתלמויות במרכזי הפסגות:

במהלך שנת הלימודים תשפ"ה, עליכם לעקוב אחרי ההודעות בנדון שיפורסמו בתחילת שנת הלימודים באתרי הפסגות, ולהצטרף אליהן.

צוות ההדרכה תשפ"ו:

מספר ימי הדרכה מצומצם לשנת תשפ"ו 2026, כאשר ישובצו המדריכים הארציים והבית-ספריים במקצוע, נודיע על כך עם פרטי ההתקשרות של המדריכים לקהל המורים בערוצים העומדים לרשותנו.

אמצעי קשר:

א. **קבוצות WhatsApp**: הקבוצה מהווה במה פעילה לדיונים מקצועיים, שיתוף חומרי למידה, העברת מידע ועדכון שוטף.

*****בכתיבה בקבוצות השונות נא לשמור על שימוש אחראי, מקצועי ועל כבוד לזולת.

ב. **האתר הרשמי והיחיד שמלווה המקצוע**: אתר מורשת ודת האסלאם חשוב לעקוב אחרי ההודעות של המפמ"ר [מרחב פידגוגי- מורשת ודת האסלאם](#).

כולנו תקווה ששנת הלימודים תהיה

שנה פורייה מבורכת ומלאה בהמשך עשייה והצלחה

ד"ר אלמאזה עסאמה

מפמ"רית מורשת ודת האסלאם

העתקים:

ד"ר טלי יניב, יו"ר המזכירות הפדגוגית

מר יובל אוליבסטון, סגן יו"ר המזכירות הפדגוגית

גב' עינת אוחיון, מנהלת אגף א' חברה ורוח ומורשת המזכירות הפדגוגית

מר דויד גל, מנהל אגף בכיר בחינוך

ד"ר שירין נאטור חאפזי מנהלת אגף א' לחינוך הערבי

גב' אלה מוזס, מנהלת אגף א' חינוך על יסודי

גב' חנה ללוש מנהלת אגף א' יסודי

מנהלי מחוזות

מפקחי מחוזות